

Кордонська А.В.

*голова циклової комісії суспільно-гуманітарних дисциплін,
спеціаліст вищої категорії, викладач-методист;*

Чорна Т.М.

спеціаліст I категорії;

Будяк Т.А.

спеціаліст II категорії,

*Могилів-Подільський технологічно-економічний коледж
Вінницького національного аграрного університету*

ІНТЕГРАЦІЯ – ОДНА З НАЙПЕРСПЕКТИВНІШИХ ІННОВАЦІЙ НА ЗАНЯТТЯХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Однією з найважливіших проблем сучасної освіти являється помітне зниження зацікавленості студентів до навчання. Оновлення змісту освіти у XXI столітті вимагає розв'язання такої складної проблеми, як перетворення гігантського масиву знань в індивідуальне надбання та знаряддя кожної особистості. Адже світ «інформаційного вибуху», який формує нові взаємовідносини між молоддю і знаннями, стає все складнішим, тому молодь потребує вміння розв'язувати складні проблеми, критично ставитися до обставин, порівнювати альтернативні точки зору та приймати зважені рішення.

Отже, головним завданням освіти є підготовка молоді до сучасного життя, тобто формування в неї необхідних компетентностей, а одним із засобів їх формування є інтеграція навчальних дисциплін.

Нікому не можна дати освіту на засадах якоїсь окремої науки незалежно від інших наук, тому інтеграція, тобто органічне поєднання відомостей інших навчальних дисциплін навколо однієї теми, є однією з найперспективніших інновацій, яка закладає нові умови діяльності викладачів та студентів, що має великий вплив на ефективність сприйняття студентами навчального матеріалу.

Ідея інтегрованого навчання актуальна, оскільки з її успішною методичною реалізацією передбачається досягнення мети якісної освіти, тобто освіти конкурентоздатної, спроможної забезпечити кожній людині самостійно досягти тієї чи іншої життєвої цілі, творчо самостверджуватися в різних соціальних сферах.

Інтеграція вважається необхідним дидактичним засобом, за допомогою якого можливо створити в студентів цілісну картину світу. Через інтеграцію здійснюється особистісно зорієнтований підхід до навчання, тому що студент сам у змозі обирати «опорні» знання з різних дисциплін з максимальною орієнтацією на суб'єктивний досвід, що склався в нього під впливом як попереднього навчання, так і більш широкій взаємодії з навколишньою дійсністю.

Інтеграція здатна вирішити численні проблеми освітянської системи. Звичайно, система інтегрованого навчання ще недостатньо опрацьована, а тому неоднозначно сприймається багатьма педагогами. Її повне теоретичне обґрунтування та запровадження у практику навчання – справа майбутнього. Але вже сьогодні є очевидним, що інтегроване навчання як ніяке інше закладає нові умови діяльності викладачів та студентів, є діючою моделлю

активізації інтелектуальної діяльності та розвиваючих прийомів навчання. Інтеграція зобов'язує до використання різноманітних форм викладання, що має великий вплив на ефективність сприйняття навчального матеріалу. Сучасна педагогічна наука вважає інтеграцію одним з головних дидактичних принципів.

Інтеграційні процеси у професійній освіті останніми роками посідають також щораз важливіше місце, оскільки вони спрямовані на реалізацію нових освітніх ідеалів – формування цілісної системи знань і вмінь особистості, розвиток їх творчих здібностей та потенційних можливостей.

Проблема інтеграції навчання і виховання також важлива і сучасна як для теорії, так і для практики. Її актуальність зумовлена змінами у сфері науки, виробництва, новими соціальними запитами.

Суть інтегрованого навчання полягає в тому, що це така будова навчального курсу, в якому: окремі розділи тісно поєднані; можливості такого поєднання використовують максимально.

Слід пам'ятати, що інтеграція – це не поєднання, а взаємопроникнення двох або більше дисциплін. Це не просто поєднання частин, а об'єднання їх у єдине ціле на основі спільного підходу. Інтегроване заняття (від лат. integer – повний, цілісний), тобто органічне поєднання в занятті відомостей інших навчальних дисциплін навколо однієї теми, що сприяє інформаційному збагаченню сприйняття, мислення і почуттів студентів за рахунок залучення цікавого матеріалу, що також дає змогу з різних сторін пізнати якість явища, поняття, досягти цілісності знань.

Метою інтегрованого навчання є: формування в студентів цілісного уявлення про навколишній світ, системи знань і вмінь; досягнення якісної, конкурентоздатної освіти; створення оптимальних умов для розвитку мислення студентів у процесі вивчення загальноосвітніх дисциплін і дисциплін професійно – теоретичного циклу; активізація пізнавальної діяльності студентів на заняттях; ефективна реалізація розвивально-виховних функцій навчання.

Переваги інтегрованого навчання: інтеграція поживляє навчальний процес; економить навчальний час; позбавляє від перевтоми.

В наш час за допомогою інтегрованих занять ми створюємо можливість вийти за межі самодостатньої функціональної ролі його окремих складових. Формуємо в студентів якісно нові знання, які характеризуються вищим рівнем осмислення, динамічністю застосування в нових ситуаціях, підвищенням їх дієвості й системності.

Під інтеграцією розуміють процес становлення цілісності. Інтеграція освітніх галузей, методів і форм навчання сприяє підвищенню рівня практичних умінь та навичок їх застосування. Використання інтегрованого підходу до організації навчально-виховного процесу відкриває цілий ряд можливостей для різнобічного, нетрадиційного, практичного засвоєння набутих знань.

Впровадження інтеграції в навчальний процес актуальне, тому що дає змогу: «спресувати» споріднений матеріал кількох дисциплін навколо однієї теми, усувати дублювання у вивченні ряду питань; ущільнити знання, тобто реконструювати фрагмент знань таким чином, засвоєння якого вимагає менше часу, проте породжує еквівалентні загально навчальні та технологічні уміння;

опанувати зі студентами значний за обсягом навчальний матеріал, досягти цілісності знань; активно залучати студентів до процесу здобуття знань; формувати творчу особистість студента, його здібності; дати можливість студентам застосовувати набуті знання з різних навчальних дисциплін у професійній діяльності.

Інтегровані заняття є ефективними під час опанування студентами програми з багатьох дисциплін.

Пізнавальна діяльність студентів, необхідність самоосвіти активізується вже на етапі підготовки до такого заняття (пошук теоретичних відомостей, їх доведення, інформаційні та реферативні повідомлення, всебічне застосування, тощо). Цілеспрямовані та змістовні інтегровані заняття встановлюють міцні зв'язки між навчальними дисциплінами, вносять новизну в традиційну систему навчання, допомагають студентам зрозуміти важливість вивчення основ наук як єдиної системи знань. Інтегровані заняття роблять навчальний процес по-справжньому цікавим, а їх проведення є необхідним для цілісного сприйняття світу та осмислення явищ навколишньої дійсності студентами.

Класична структура організації таких занять збагачується активними формами роботи – діловими іграми, створенням проблемних ситуацій, тощо. Такий методичний підхід дозволяє створити раціональну комплексну систему навчання, сприяє цілісному, якісному засвоєнню студентами фундаментальних знань, виявленню причинно-наслідкових зв'язків між навколишніми подіями та стандартними алгоритмічними структурами. При інтегрованому навчанні мовну грамотність можна перевірити різноманітними способами різних типів, а рівень мовної культури – аналізом використання людиною рідної (або іноземної мови) в побуті, професійній сфері.

Інтегроване навчання надзвичайно актуальне. Воно передбачає створення нової навчальної інформації відповідно до нових технологій.

Інтеграція навчальної інформації веде за собою зміну змісту освіти, програм, форм і методів аудиторної та позааудиторної роботи зі студентами, підготовки та перепідготовки викладачів. Необхідні нові методологічні дослідження, нові матеріали, підручники, оновлення матеріальної бази вищої школи.

В професійній сфері на даний час ринок праці замовляє багато профільних спеціалістів, які здатні комплексно вирішувати різноманітні професійні завдання, використовуючи при цьому широкий спектр професійних компетенцій, знань, вмінь і навичок. Важливу роль в підготовці подібних спеціалістів відіграє застосування нових інтегративних підходів до формування змісту освіти і організації навчального процесу, спрямованого на підготовку до багатогалузевої професійної діяльності. Пошук ефективних шляхів поліпшення якості освіти пов'язаний з впровадженням нових технологій в педагогічний процес, які засновані на інтеграції. Збільшення спектра професійних завдань, які вирішуються на даний момент, пояснює інтерес до дослідження можливостей інтеграції основної і додаткової професійної освіти, яка полягає в поєднанні цілей, змісту, форм і методів, засобів, спрямованих на досягнення загального результату, що виражатиметься в оволодінні системою компетенцій загальнокультурного і професійного характеру, забезпечуючих підготовку багатопрофільного

спеціаліста, здатного комплексно вирішувати різноманітні професійні завдання.

Інтегративні зв'язки сприяють підвищенню якості підготовки студентів до майбутньої професійної діяльності за рахунок розвитку узагальнених, взаємозв'язаних знань, вмінь і навичок, одержаних в результаті навчання та активізації мислення і розвитку здібностей.

Список використаних джерел:

1. Іванченко О. О. Удосконалення та реконструювання дидактичної траєкторії навчання іноземної мови. Міждисциплінарність як методологія гуманітарних наук: мова, освіта, культура: матеріали міжн. науково-практ. конф., 26-27 квітня 2012 р. м. Умань. – 2012 – Ч. 2. – 213 с.

2. Саркасіян Г. Б., Федоренко Л. І. Можливості інтегрованого уроку // Педагогічна майстерність. – 2012. – № 10. – С. 20–26.

Корольова Л.М.

здобувач,

КЗ «ЗОІППО»;

вчитель-методист,

Запорізький класичний ліцей

ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ СФОРМОВАНOSTІ КРЕАТИВНИХ ЗДІБНОСТЕЙ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

У сучасній науці виконані фундаментальні дослідження з проблем дослідження творчості, загальних і спеціальних здібностей, генетичним передумов індивідуальних відмінностей, психології творчого вчителя.

Разом з тим, до цих пір не існує методик комплектної діагностики, що дозволяють визначати наявність креативних здібностей особистостей. Недостатньо вивченим залишається питання по дивергентному мисленню.

На даному етапі пильний інтерес дослідників змістився від типу вченого обачного, точного і критично мислячої, до особистості винахідника, нестандартного, оригінального і дотепного, а здатність до креативності, що довгий час вважалася в основному необхідною для створення творів мистецтва, все більше і більше визнається також і основою наукових досягнень [1, с. 14].

Ніякі разові тести не можуть претендувати на виняткову роль. Неefективно використання з комплексом методик одноразової процедури діагностики. Тому в систему діагностичної програми повинні бути покладені різні методики і враховані різні рівні діагностики, які виражені у таблиці.

З метою виявлення рівня сформованості креативних здібностей у молодших школярів вчителями початкових класів було проведено констатувальний етап педагогічного експерименту, який розділено на два періоди. Перший період констатувального етапу педагогічного експерименту передбачав дослідження наявності дидактичних умінь у вчителів початкових класів, необхідних для розвитку креативних здібностей у молодших школярів. У другому періоді констатувального етапу педагогічного експерименту